

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU
ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH W KIELCACH
rok szkolny 2025/2026

WYMAGANIA EDUKACYJNE z uwzględnieniem efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji ujętych w podstawie programowej niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych				
GEOGRAFIA TURYSTYCZNA kształcenie teoretyczne KLASA 1				
TECHNIK ORGANIZACJI TURYSTYKI	Symbol cyfrowy zawodu: 422104	Kwalifikacja I – HGT.07 Przygotowanie impresz i usług turystycznych	Liczba godzin: 30	Klasa 1: 30 godzin (1 godzina tygodniowo)

LITERATURA:	Barbara Steblik, Lillianna Rzepka, GEOGRAFIA TURYSTYCZNA CZ. 1, wyd. WSiP
-------------	---

A. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z UWZGLĘDNIENIEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I KRYTERIÓW WERYFIKACJI UJĘTYCH W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z OBOWIĄZKOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

Niedostateczny	Ocena niedostateczną otrzymuje uczeń, który: nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi przedstawić wyników swojej pracy w formie pisemnej i ustnej, nie opanował elementarnych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, notorycznie nie przygotowuje się do lekcji, nie wykonuje ćwiczeń odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki, nie przestrzega przepisów bhp i ppoż na zajęciach, opuszcza zajęcia
Dopuszczający	Ocena dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej przestrzega przepisy bhp i ppoż ma duże luki w wiadomościach i umiejętnościach – wykonuje ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności na lekcjach jest bierny pracuje opieszale, ćwiczenia wykonuje niestarannie i mało estetycznie, pracuje z grupą lub z pomocą nauczyciela, a mimo to popełnia wiele pomyłek nie umie dokonać oceny poprawności wykonanych ćwiczeń nie potrafi wyciągnąć wniosków z wykonanych ćwiczeń prawidłowo przeprowadza ćwiczenia w początkowej fazie

Dostateczny	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, wykonuje ćwiczenia z dużymi błędami przestrzega przepisów bhp i ppoż samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, bez opisów przy wykonywaniu ćwiczeń określonych programem nauczania jest mało samodzielny pracuje tylko w grupie, jest mało staranny nie umie określić poprawności wykonanych ćwiczeń
Dobry	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonuje samodzielnie ćwiczenie przestrzega przepisów bhp i ppoż opanował wiadomości i umiejętności o umiarkowanym stopniu trudności poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe ćwiczenia samodzielnie i higienicznie wykonuje ćwiczenia z poszczególnych działów określonych programem nauczania popełnia drobne pomyłki przy wykonywaniu ćwiczeń, a estetyka ćwiczeń jest na poziomie dobrym z pełnym opisem i wnioskami
Bardzo dobry	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> przestrzega przepisów bhp i ppoż sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami przewidzianymi programem nauczania potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w sytuacjach nowych i nietypowych osiąga minimum wymaganej wydajności prawidłowo i bardzo sprawnie wykonuje ćwiczenia, pracuje w pełni samodzielnie sprawnie omawia poszczególne etapy pracy – wyciąga poprawnie wnioski wykonuje ćwiczenia bardzo starannie, estetycznie, dokładnie, z pełnym opisem i z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pracy sprawnie przeprowadza analizę poprawności wykonania ćwiczeń biegle charakteryzuje wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń
Celujący	<p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę zawodową, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych przestrzega przepisów bhp i ppoż samodzielnie rozwija swoje zainteresowanie startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach jego wydajność pracy przekracza ustaloną normę minimalną uczeń doskonale wykonuje zadania wynik w pełni odpowiada warunkom odbioru, sporządza i analizuje wnioski

Dział programu	ocena dopuszczająca Uczeń wie, potrafi :	ocena dostateczna Uczeń wie, potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	ocena dobra Uczeń wie, potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	ocena bardzo dobra Uczeń wie, potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	ocena celująca Uczeń wie, potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
<p>1. Wprowadzenie do geografii turystycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstawowe wiadomości z geografii turystyczne • Źródła informacji turystycznej i geograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić podstawowe pojęcia z zakresu geografii turystycznej - potrafi rozróżnić elementy zagospodarowania turystycznego -wymienia przykłady infrastruktury turystycznej, - wymienia czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną, - definiuje termin baza podstawowa i baza towarzysząca, rozpoznaje elementy mapy, - określa skalę mapy, klasyfikuje walory turystyczne, - wskazać walory naturalne i antropogeniczne regionów 	<ul style="list-style-type: none"> - korzystać z map geograficznych i innych źródeł informacji turystycznej - wskazać walory naturalne i antropogeniczne regionów na podstawie map tematycznych - rozróżnić walory turystyczne naturalne i antropogeniczne 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi korzystać z map, folderów, atlasów, przewodników, informatorów i innych źródeł informacji podczas programowania imprez i usług turystycznych w języku polskim -dokonuje obliczenia odległości rzeczywistej na podstawie pomiarów na mapie, -oblicza długość szlaku turystycznego, - rozróżnia wysokość na mapie bezwzględna i względną - wskazać na mapie regiony i ośrodki turystyczne -wskazać na mapie szlaki turystyczne - odczytać odległości na mapie - opisać walory turystyczne naturalne i antropogeniczne 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać elementy zagospodarowania turystycznego - obliczać powierzchnię obiektów na bazie skali mapy, - oblicza wysokości względne, - posługiwać się programami i aplikacjami internetowymi lokalizującymi atrakcje turystyczne - posługiwać się programami i aplikacjami internetowymi lokalizującymi elementy zagospodarowania turystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie odpowiada na wszystkie pytania, - swobodnie posługuje się językiem branżowym - posługiwać się programami i aplikacjami internetowymi w zakresie dostępności komunikacyjnej - przejawiać gotowość do ustawicznego doskonalenia zawodowego - organizować pracę związaną z realizacją przydzielonych zadań

			<ul style="list-style-type: none"> - dokonać opisu miejscowości na podstawie atlasu samochodowego - potrafi zaprezentować walory krajoznawcze, wypoczynkowe, 		
<p>2. Walory turystyczne Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> • Walory naturalne i antropogeniczne, • Atrakcyjność turystyczna Polski – regiony turystyczne Polski, • Zagospodarowanie turystyczne Polski 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić walory turystyczne poszczególnych regionów Polski - wymienić walory turystyczne poszczególnych szlaków turystycznych - formułuje prawidłowości dotyczące położenia geograficznego Polski, - dokonuje podziału administracyjnego Polski, - wymienia czynniki mające znaczenie w rozwoju turystyki na terenie Polski, - potrafi scharakteryzować elementy klimatu Polski, - zna sieć hydrograficzną Polski , - podaje przykłady atrakcji turystycznych o charakterze wodnym, - wymienia przykłady jaskiń, - krótko charakteryzuje budowę geologiczną Polski, - podaje przykłady polskich uzdrowisk ,ogrodów botanicznych i zoologicznych w Polsce, - wymienia atrakcyjne budowle Polski wraz z lokalizacją, - określa etnograficzne regiony, zwyczaje i tradycje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać atrakcyjność poszczególnych regionów Polski -opisać atrakcyjność szlaków turystycznych - określa rolę bazy podstawowej i bazy towarzyszącej w rozwoju turystyki danego regionu, wyjaśnia wpływ czynników geograficznych na zmienność pogody w Polsce - wymienia elementy klimatu Polski i ich cechy, - zna sieć hydrograficzną Polski i atrakcje turystyczne o charakterze wodnym - charakteryzuje rozmieszczenie polskich uzdrowisk w zależności od warunków naturalnych, - definiuje Listę Światowego Dziedzictwa Kultury i Natury UNESCO, - rozróżnia style w architekturze i sztuce, - wymienia atrakcyjne budowle Polski wraz z lokalizacją, - określa etnograficzne regiony, zwyczaje i tradycje mieszkańców, - zna miejsca kultu 	<ul style="list-style-type: none"> - porównywać atrakcje turystyczne poszczególnych regionów Polski - porównywać atrakcje turystyczne poszczególnych szlaków turystycznych - potrafi zaprezentować walory krajoznawcze, wypoczynkowe, - analizuje cechy klimatu Polski pod kątem możliwości rozwoju ruchu turystycznego, - definiuje Listę Światowego Dziedzictwa Kultury i Natury UNESCO - charakteryzuje obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, Listę Rezerwatów Biosfery i Ramsar, opisuje atrakcje turystyczne poszczególnych z nich. regionów Polski - potrafi dopasować atrakcje turystyczne do odpowiednich miast i regionów Polski, - określa etnograficzne regiony, zwyczaje i tradycje 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zależności między walorami turystycznymi a formami rozwoju turystyki w różnych regionach Polski - posługuje się programami i aplikacjami internetowymi lokalizującymi atrakcje turystyczne Polski - posługiwać się programami i aplikacjami internetowymi lokalizującymi elementy zagospodarowania turystycznego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wykorzystać wiedzę o walorach turystycznych Polski podczas programowania oraz realizacji imprez i usług turystycznych, - posiada bardzo dobra orientację na mapach fizycznych i administracyjnych, - odpowiada wyczerpująco na wszystkie pytania, - sprawnie posługuje się terminologią branżową, - sprawnie i samodzielnie wykorzystuje zdobyte wiadomości. - bezbłędnie odpowiada na wszystkie pytania, - swobodnie posługuje się językiem branżowym, - wykazuje wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania, - posiada wiedzę ze źródeł poza podręcznikowych, - proponuje kreatywne rozwiązania, posiada umiejętności kojarzenia faktów i zjawisk,

	<p>mieszkańców, - zna przykłady miejsc kultu religijnego, - wskazuje polskie parki narodowe, - omawia położenie geograficzne i ukształtowanie powierzchni Polski, - zna najważniejsze rzeki i jeziora Polski, potrafi je wskazać na mapie fizycznej kontynentu, - wymienia i krótko podaje główne cechy różnych typów klimatów europejskich, - podaje najważniejsze atrakcje turystyczne różnych regionów, - umie krótko scharakteryzować regiony turystyczne Polski pod kątem walorów naturalnych i antropogenicznych, - wymienia przykłady muzeów, - potrafi wymienić przykładowe zabytki Polski wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa , - rozróżniać elementy zagospodarowania turystycznego poszczególnych regionów Polski - rozpoznawać dostępność komunikacyjną poszczególnych regionów Polski</p>	<p>religijnego, - wymienia różnego rodzaju muzea, podaje ich położenie, - charakteryzuje regiony turystyczne Polski oraz potrafi wskazać je na mapach - klasyfikuje formy ochrony środowiska, - wskazuje polskie parki narodowe, określa ich atrakcyjność turystyczną , - opisuje walory turystyczne Polski - podaje wybrane walory występujące w Polsce z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO - wytycza trasy imprezy turystycznej na podstawie mapy. - określa walory naturalne i antropogeniczne na podstawie map tematycznych, - wytycza trasę wycieczek turystycznych, - odpowiada na pytania z pomocą nauczyciela, - posługuje się w niewielkim stopniu językiem branżowym, - zna, ale nie korzysta z żadnych źródeł poza podręcznikowych</p>	<p>mieszkańców, - charakteryzuje różne szlaki turystyczne, - wskazuje wszystkie polskie parki narodowe, określa ich atrakcyjność turystyczną, - odpowiada dobrze na wszystkie pytania poprawnie posługuje się terminologią branżową</p>		
--	--	--	--	--	--

B. KRYTERIA OCENIANIA WEDŁUG POZIOMU OPANOWANIA PRZEZ UCZNIĄ WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI W STOSUNKU DO WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Ocena	Poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych
NIEDOSTATECZNY	0% – 29%
DOPUSZCZAJĄCY	30% -49%
DOSTATECZNY	50% - 69%
DOBRY	70% - 89%
BARDZO DOBRY	90% - 95%
CELUJĄCY	96% - 100%

C. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów powinno odbywać się zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Ocena osiągnięć edukacyjnych powinna dotyczyć przede wszystkim poziomu opanowania umiejętności określonych efektami kształcenia opisanymi w podstawie programowej kształcenia zawodowego z uwzględnieniem kryteriów weryfikacji. Wszystkie oceny obligatoryjnie są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).

Kontrola i ocena osiągnięć uczniów może być dokonywana za pomocą:

- obserwacji pracy uczniów podczas wykonywania zadań,
- testów wiedzy,
- testów umiejętności praktycznych,
- ankiety samooceny uczniowskiej.

Sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczących się powinno być dokonywane poprzez ocenę wykonanych ćwiczeń, projektów, ukierunkowaną obserwację czynności wykonywanych przez uczniów.

W trakcie kontroli i oceny osiągnięć uczniów należy zwracać uwagę na praktyczne zastosowanie opanowanej wiedzy i umiejętności, jakość wykonania zadań, posługiwanie się poprawną terminologią.

W końcowej ocenie pracy uczniów należy uwzględniać poprawność i jakość wykonania zadań, wyniki stosowanych osiągnięć testów wiedzy i umiejętności praktycznych oraz stosunek uczniów do wykonywania ćwiczeń, aktywność, zaangażowanie, wytrwałość w wykonywaniu zadań.

Indywidualizacja pracy z uczniem:

Należy każdorazowo dostosować warunki, środki, metody i formy nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

Nauczyciel realizujący program działu powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości i potrzeb uczniów,

- planować zadania do wykonania przez uczniów z uwzględnieniem ich zainteresowań,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

Uczeń zdolny otrzymuje:

dodatkowe zadania dostosowane do jego potrzeb i możliwości, adresy stron WWW, które zawierają informacje poszerzające tematykę zajęć.

Ponadto:

Uczniowi zdolnemu można przydzielić rolę asystenta nauczyciela, umożliwić prowadzenie wybranego fragmentu lub całej lekcji oraz motywować do brania udziału w konkursach i olimpiadach.

Uczeń z dysfunkcją – według zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej

D. TRYB UZYSKIWANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań. Ustalamy ocenę przewidywaną (nie tylko niedostateczną) dla każdego ucznia.

*Wymagania do przedmiotu w oparciu o Statut ZSE, program nauczania do zawodu oraz dostępne materiały edukacyjne wydawnictwa Rea oraz WSiP.
Przygotowała Barbara Słusznik